

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกรณีศึกษา
โรงเรียนส่องฮีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย
ตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของครูโรงเรียนส่องฮีวิทยา
2. เพื่อพัฒนาครูโรงเรียนส่องฮีวิทยา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทักษะใน
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนส่องฮีวิทยาให้สูงขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล
  - 1.1 คณะครูโรงเรียนส่องฮีวิทยา จำนวน 16 คน
  - 1.2 ตัวแทนนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 และ 3 ระดับชั้นละ 5 คน รวมเป็นจำนวน
30 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก

2. ขั้นตอนการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research Principle) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (PAOR) ตามแนวคิดของเคมมิส และแม็กแท็กการ์ด (Kemmis and McTaggart, 1988 : 11-15) เพื่อพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้เทคนิคการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานและการนิเทศภายในแบบเสริมแรง โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยา โดยดำเนินการ ดังนี้ 1) ขั้นการวางแผน (Planning) 2) ขั้นการปฏิบัติ (Action) 3) ขั้นการสังเกต (Observation) และ 4) ขั้นการสะท้อนผล (Reflection)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 5 ประเภท ดังนี้

- 3.1 แบบทดสอบวัดความรู้เรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวน 1 ฉบับ
- 3.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 3 ฉบับ ประกอบด้วย
  - 3.2.1 แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์ครู เรื่องความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
  - 3.2.2 แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ครูในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
  - 3.2.3 แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู
- 3.4 แบบประเมิน จำนวน 2 ฉบับ ประกอบด้วย
  - 3.4.1 แบบประเมินฉบับที่ 1 แบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
  - 3.4.2 แบบประเมินฉบับที่ 2 แบบประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 3.5 แบบบันทึกข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม – 30 กันยายน

2552

- 4.1 ทดสอบความรู้ความเข้าใจของของครูก่อนและหลังดำเนินการพัฒนาโดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้เรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.2 สัมภาษณ์ความคิดเห็นของครูก่อนและหลังการดำเนินการพัฒนา

4.3 ประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.4 สังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในระหว่างนิเทศครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.5 บันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รางวัล และผลที่เกิดจากการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. การจัดการกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ โดยดำเนินการ ดังนี้

5.1 การจัดการกระทำข้อมูล

5.1.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

1) ข้อมูลจากแบบทดสอบนำมาตรวจให้คะแนน โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบไม่ถูก หรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

2) ข้อมูลจากแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่านำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ต่อไปนี้

ดีมาก	ให้คะแนนเท่ากับ	5
ดี	ให้คะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	3
พอใช้	ให้คะแนนเท่ากับ	2
ควรปรับปรุง	ให้คะแนนเท่ากับ	1

5.1.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ข้อมูลจากแบบสังเกตการสอน แบบสัมภาษณ์ และ แบบบันทึกข้อมูลนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์และจัดหมวดหมู่ แยกประเภทเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้หลักการตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (Triangulation)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ

1) คะแนนจากการทดสอบวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ

2) คะแนนจากแบบประเมินต่าง ๆ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 - 5.00	ดีมาก
3.51 - 4.50	ดี
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	พอใช้
1.00 - 1.50	ควรปรับปรุง

5.2.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ

จัดหมวดหมู่ และแยกประเภทข้อมูล ตามกรอบการพัฒนาคู่มือให้มีความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน และ ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง หากความเชื่อมโยงและความความสัมพันธ์ของข้อมูลแต่ละชุดมีความสัมพันธ์กันอย่างไร นำเสนอผลจากการวิเคราะห์ตามกรอบการวิจัย โดยใช้การบรรยายกับการยกข้อความการสัมภาษณ์ มาประกอบ

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาคู่มือด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กรณีศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา โดยการประชุมครู ศึกษาเอกสารของโรงเรียนและการเสนอแนะของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินผลคุณภาพการศึกษา สรุปผลการปฏิบัติงานในรอบปีจากแผนปฏิบัติการโรงเรียน สรุปผลการนิเทศของคณะครูนิเทศก์ฯ และ คำเนินการพัฒนาคุณภาพครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้เทคนิคการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานและการนิเทศภายในแบบเสริมแรง สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหา ก่อนดำเนินการพัฒนา พบว่า ครูส่วนมากยังใช้วิธีสอนแบบบรรยาย โดยการบอกความรู้ให้นักเรียนจำเพื่อนำไปสอบ ไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ชี้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งจัดการเรียนการสอนเพื่อให้จบเนื้อหาและเพื่อทดสอบเท่านั้น ไม่สอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ไม่ประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด ไม่คำนึงถึงความสนใจ ความต้องการ ความถนัด และความ

แตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ไม่จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ไม่ฝึกให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์เอาความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพราะครูยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และขาดความมั่นใจ ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน และ ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2. การดำเนินการพัฒนา ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน และ ด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และ การนิเทศภายในแบบเสริมแรง

3. ผลการพัฒนา ปραกฏผล ดังต่อไปนี้

3.1 ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า กลุ่มเป้าหมายทั้ง 16 คน สามารถพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการที่ผู้วิจัยจัดให้ และจากการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งในห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และจากการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาที่หน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ จัดขึ้น ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายทั้ง 16 คน เป็นผู้มีความรู้ในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งประกอบไปด้วยความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ การทำวิจัยในชั้นเรียน และ การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงเป็นอย่างดี

3.2 ทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า จากการดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้เทคนิคการนิเทศแบบเสริมแรง อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับดีมาก 1 ด้าน คือ ด้านเตรียมการสอน อยู่ในระดับดี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลด้านการปกครองและบรรยากาศในชั้นเรียน และ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน แต่ก็ยังมี

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 3 คน ที่ยังไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยจะได้ดำเนินการพัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่อง

3.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนอัสสัมชัญวิทยา พบว่า นักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญวิทยามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปลายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โดยรวมเท่ากับ 75.35 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ก่อนดำเนินการพัฒนา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ 71.89 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในครั้งนี้ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยภาพรวมของโรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาสูงขึ้น

4. ผลที่เกิดจากการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผลจากการที่ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้เทคนิคการนิเทศแบบเสริมแรง โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยา ทำให้นักเรียนได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมแข่งขันทักษะทางวิชาการในระดับกลุ่มโรงเรียน และ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

นอกจากนั้นครูยังทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระที่ตนเองสอน ดังรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ชื่อผลงานของครู-นักเรียนเป็นผลพลอยได้จากการทำงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาครูด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
กรณีศึกษาโรงเรียนช่องศรีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ชื่อผลงาน	ประเภทผลงาน (วิจัยในชั้นเรียน/ โครงการ/กิจกรรม)	ชื่อเจ้าของผลงาน	สถานภาพ (ครู/นักวิจัย)	ได้รับรางวัลอะไร (โล่/เกียรติบัตร)	หน่วยงานที่ให้
รายงานการส่งเสริม ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ โดยใช้กิจกรรมโครงการ	วิจัยในชั้นเรียน	นางสาววันทนี ภูต้องใจ	ครู	เกียรติบัตร	โรงเรียน
รายงานผลการเตรียม ความพร้อม ด้วยหนังสือ ส่งเสริมความพร้อม สำหรับเด็ก	วิจัยในชั้นเรียน	นายทรงไพบูลย์ พรรณอินทร์	ครู	เกียรติบัตร	โรงเรียน
รายงานโครงการ “นำกับ การเจริญเติบโตของพืช”	วิจัยในชั้นเรียน	นายอภิรักษ์ ชรีรักษ์	ครู	เกียรติบัตร	โรงเรียน
รายงานอาชีพและ เทคโนโลยี “การทำข้าว เกรียบัญชีพืช”	โครงการ	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	นักเรียน	เกียรติบัตร	โรงเรียน

ชื่อผลงาน	ประเภทผลงาน (วิจัย/นันทนศึกษา/ โครงการ/กิจกรรม)	ชื่อเจ้าของผลงาน	สถานภาพ (ครู/นักเรียน)	ได้รับรางวัลอะไร (ได้/เกียรติบัตร)	หน่วยงานที่ให้
รายงานการดำเนิน โครงการ “การประดิษฐ์ เศษวัสดุเป็นของใช้”	กิจกรรม	นางกาญจนา ภูสะทาด	ครู	เกียรติบัตร	โรงเรียน
รายงานการส่งเสริมการ อ่าน “การหาตัวสะกด จากบทเพลงโดยกิจกรรม โครงการ”	โครงการ	นางอินตา ภูผิวเดือน	ครู	เกียรติบัตร	โรงเรียน
รายงาน โครงการ “การ ปรับปรุงภูมิทัศน์เป็น แหล่งเรียนรู้	กิจกรรม	นายวิบูลย์ ภูกันดาน	ครู	เกียรติบัตร	โรงเรียน
โครงการระดับปฐมวัย “สีจากดอกไม้ ใบไม้ และเหง้าของพืช”	โครงการ	นักเรียนชั้นอนุบาล 1	นักเรียน	เกียรติบัตร	โรงเรียน
โครงการระดับปฐมวัย “การทำน้ำส้มตำ”	โครงการ	นักเรียนชั้นอนุบาล 2	นักเรียน	เกียรติบัตร	โรงเรียน

ชื่อผลงาน	ประเภทผลงาน (วิจัย/นชั้นเรียน/ โครงการ/กิจกรรม)	ชื่อเจ้าของผลงาน	สถานภาพ (ครู/นักเรียน)	ได้รับรางวัลอะไร (ได้/เกียรติบัตร)	หน่วยงานที่ให้
โครงการวิทยาศาสตร์ ประเภททดลอง “สี่แบบ ”ไหนถูกใจคุณ”	โครงการงาน	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	นักเรียน	เกียรติบัตร	โรงเรียน
โครงการวิทยาศาสตร์ ประเภทสำรวจ “สำรวจ ชื่อต้นไม้ในโรงเรียน”	โครงการงาน	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	นักเรียน	เกียรติบัตร	โรงเรียน
โครงการวิทยาศาสตร์ ประเภทสำรวจ “การ สำรวจลักษณะทาง พันธุกรรมของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1”	โครงการงาน	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	นักเรียน	เกียรติบัตร	โรงเรียน
โครงการวิทยาศาสตร์ ประเภททดลอง “นม จากข้าวโพด”	โครงการงาน	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	นักเรียน	เกียรติบัตร	โรงเรียน

ชื่อผลงาน	ประเภทผลงาน (วิจัยในชั้นเรียน/ โครงการ/กิจกรรม)	ชื่อเจ้าของผลงาน	สถานภาพ (ครู/นักเรียน)	ได้รับรางวัลอะไร (โล่/เกียรติบัตร)	หน่วยงานที่ได้
โครงการภาษาไทย “โครงการพระมหา ชนก”	โครงการ	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	นักเรียน	เกียรติบัตร	โรงเรียน
โครงการภาษาไทย “ตำนานเวียงเทียบ”	โครงการ	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	นักเรียน	เกียรติบัตร	โรงเรียน
โครงการภาษาไทย “การหามาตราดระกวด จากบพพลง”	โครงการ	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	นักเรียน	เกียรติบัตร	โรงเรียน
โครงการศิลปะ “รณรงค์ ต่อต้านสิ่งเสพติดด้วย งานศิลปะวาดภาพ”	โครงการ	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	นักเรียน	เกียรติบัตร	โรงเรียน
โครงการคณิตศาสตร์ “สำรวจความชอบกีฬา ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2”	โครงการ	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	นักเรียน	เกียรติบัตร	โรงเรียน

ชื่อผลงาน	ประเภทผลงาน (วิจัยในชั้นเรียน/ โครงการ/กิจกรรม)	ชื่อเจ้าของผลงาน	สถานภาพ (ครู/นักเรียน)	ได้รับรางวัลอะไร (ได้/เกียรติบัตร)	หน่วยงานที่ให้
โครงการงานอาชีพ และเทคโนโลยี “การ ประดิษฐ์วัสดุเป็นของ ใช้”	โครงการ	นักเรียนชั้นอนุบาล 1	นักเรียน	เกียรติบัตร	โรงเรียน
โครงการงานอาชีพ และเทคโนโลยี “การทำ ข้าวเกรียบสมุนไพร”	โครงการ	นักเรียนชั้นอนุบาล 2	นักเรียน	เกียรติบัตร	โรงเรียน
การงานอาชีพและ เทคโนโลยี “การแปรรูป ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร”	โครงการ	นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	นักเรียน	เกียรติบัตร	โรงเรียน

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้เทคนิคการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงานและการนิเทศแบบเสริมแรง โรงเรียนสองสีวิทยา โดยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ มีประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการวิจัย เกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน ปัญหา ก่อนดำเนินการพัฒนาครู ส่วนมากยังใช้วิธีสอนแบบบรรยาย โดยการบอกความรู้ให้นักเรียนจำเพื่อนำไปสอบ ไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ชี้ให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ครูขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และขาดความมั่นใจ ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นเป็นเรื่องใหม่สำหรับคณะครูในโรงเรียน และแหล่งสำหรับศึกษาค้นคว้าในโรงเรียนก็มีน้อย ถึงแม้จะมีเอกสารจากหน่วยศึกษานิเทศก์ส่งมายังโรงเรียนแต่คณะครูก็ไม่สนใจศึกษา เพราะคิดว่าเป็นเรื่องที่ยากเวลาที่มีปัญหาก็ไม่รู้จะปรึกษาใคร ขาดแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม นอกจากนั้นยังไม่มีเวลาที่จะศึกษาอย่างจริงจัง ๆ จัง ๆ เพราะภาระหน้าที่งานพิเศษมีมาก ส่งผลให้ไม่สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบตามรูปแบบที่ถูกค้องได้ ซึ่งสภาพปัญหาดังที่กล่าวมาแล้วนั้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของทองสุข เทพารส (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนชุมชนนามะเขือวิทยา อำเภอสหพันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ผลการศึกษา พบว่า ก่อนพัฒนาครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมายไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญหลังจากการพัฒนาครูด้วยกลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ และการศึกษาดูงาน ผลการพัฒนาครูในวงรอบที่ 1 พบว่า กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 4 คน มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งการเขียนแผนการเรียนรู้และการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ประกอบการสอน ส่วนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 2 คน ยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในส่วนที่เป็นกำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และยังไม่สามารถที่จะนำเอาแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนได้ จึงได้ดำเนินการพัฒนาครูในวงรอบที่ 2 ผลการพัฒนาครูในวงรอบที่ 2 พบว่า กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 5 คน มีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ ตลอดจนสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนจริงในห้องเรียนได้ ส่วนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 1 คน ที่ยังไม่สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ได้ในส่วนที่บันทึกหลังสอน และในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญก็ไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน ยังยึดตัวครูเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พัฒนพร เหล่าคนกล้า (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรด้าน การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนบ้านหนองแสงนาล้อม อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ก่อนการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มเป้าหมายยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ไม่มั่นใจในการเขียนแผนการเรียนรู้และเขียนแผนการเรียนรู้ได้ ไม่ครบทุกองค์ประกอบจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ไม่ครบกระบวนการ และยังยึดติดกับการสอนแบบเดิม และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของจันทร์เพ็ญ ฤทธิมาร (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนกุมภวาปี อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี พบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ คือ ครูยังจัดการเรียนรู้ที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง เน้นการบรรยาย ไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับหลักการปฏิรูปการศึกษา ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจากสภาพปัญหาก่อนดำเนินการพัฒนาจากผลการวิจัยที่กล่าวมาทำให้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่มีประสิทธิภาพ

2. ด้านดำเนินการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้เทคนิคการนิเทศภายใน โรงเรียนแบบเสริมแรง ตามกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจในเรื่องการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการศึกษาดูงานเพื่อให้ครูเห็นรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แล้วดำเนินการนิเทศแบบเสริมแรง ตามกิจกรรมการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลให้ครูสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการดำเนิน การพัฒนาได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบมีขั้นตอน และได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการ ซึ่งประกอบด้วย การร่วมกันคิดวางแผนคิดหากลยุทธ์ การปฏิบัติตามแผนหรือกลยุทธ์ที่คิดไว้ การสังเกตผลการปฏิบัติตามแผน และการสะท้อนผลการปฏิบัติตามแผน เพื่อนำข้อบกพร่องมาพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเกิด

หลากหลายมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดสิ่งแวดล้อมทางบวก ได้แก่ ผู้เรียน การสอน การร่วมมือกับเพื่อนร่วมงานเพื่อพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นมืออาชีพ มีการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

3. จากผลการวิจัย เกี่ยวกับ ภายหลังจากพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้เทคนิคการนิเทศภายในแบบเสริมแรงนั้น ทำให้ กลุ่มเป้าหมาย ทั้ง 16 คน สามารถพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและเกิดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการที่ผู้วิจัยจัดให้ และจากการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งในห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และจากการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาที่หน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ จัดขึ้น ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายทั้ง 16 คน เป็นผู้มีความรู้ในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นอย่างดีสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดิเรก ผาสุกมุล (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนหนองฉิม (สิงห์จันทร์บำรุง) อำเภอเนินสง่า จังหวัดชัยภูมิ พบว่า หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการทำให้ ครูกลุ่มเป้าหมายมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญยิ่งขึ้น ครูกลุ่มเป้าหมายมีแผนการสอน มีกิจกรรมที่สอดคล้องต้องกัน มีเทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียนขั้นสอน ขั้นสรุป และมีวิธีการสอนที่หลากหลายรูปแบบมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและยังสอดคล้องกับ ผลการศึกษา ของ ทองสุข เทพารส (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนชุมชนนามะเขือวิทยา อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า หลังจากการพัฒนาครูด้วยกลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศ และการศึกษาดูงาน ทำให้กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 4 คน มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งการเขียนแผนการเรียนรู้และการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ ประกอบการสอนส่งผลดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. จากผลการวิจัย เกี่ยวกับ นักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญวิทยามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปลายภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2552 พบว่า โดยรวมเท่ากับ 75.35 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปลายภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ก่อนดำเนินการพัฒนา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ 71.83 นั้นแสดงให้เห็นว่า การดำเนินการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในครั้งนี้ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยภาพรวมของโรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาสูงขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินการแก้ปัญหาในครั้งนี้เป็นการแก้ที่ต้นเหตุ คือครูขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น

สำคัญ ดังนั้นเมื่อให้ความรู้กับครูแล้ว ทำให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียน ได้คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ในการแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเน้นให้นักเรียนรู้จักการบูรณาการองค์ความรู้ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชั้นเรียนเพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ การวัดประเมินผลตามสภาพจริงซึ่งเป็นวิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งจากการที่ครูปรับเปลี่ยนวิธีสอนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกสนาน และมีความกระตือรือร้นในการเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนส่องฮีวิทยาสูงขึ้น ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมหมาย วัดเข้าหลาม (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนกุคกกว้างสามัคคีวิทยา อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า หลังจากที่ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงงานตามขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ด้านพฤติกรรมการสอนของครู ครูที่เข้าร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความสามารถและเข้าใจกระบวนการวิเคราะห์หลักสูตร การเขียนแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนตามขั้นตอนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ มีการนำยุทธศาสตร์กระบวนการสอนมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ และวุฒิภาวะของผู้เรียน มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน สามารถออกแบบการสอนให้สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมและสร้างองค์ความรู้ให้ผู้เรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น กล้าที่จะแสดงออก มีลักษณะนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียนรู้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า การอบรมเชิงปฏิบัติการทำให้ครู มีความรู้ความเข้าใจ และเกิดทักษะในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียน

การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างต่อเนื่องควรส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในเรื่องใหม่ๆ อยู่เสมอ

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า นอกจากการนิเทศปกติแล้ว การให้รางวัลโดยการยกย่อง ชมเชย ให้เกียรติบัตร และ ให้ความดีความชอบเป็นการเสริมแรงที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้ครูมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตนเองให้มีคุณภาพ ดังนั้นควรเผยแพร่กลยุทธ์ดังกล่าวให้กับผู้บริหารสถานศึกษาอื่นๆนำไปใช้

1.3 ควรพัฒนาครูโดยการนำไปศึกษาดูงานด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เช่น การผลิตสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย การนำสื่อนวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.4 ผู้บริหารควรดำเนินการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง และควรสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดการพัฒนาการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืนในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1 ควรวิจัยการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีสมัยใหม่

2.2 ควรวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความร่วมมือของชุมชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อระดมทรัพยากรในการจัดการศึกษา

2.3 การวิจัยเชิงปฏิบัติการ(Action Research) แต่ละวงรอบควรเป็น 1 ภาคเรียน เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลได้อย่างละเอียดทุกกระบวนการ จะส่งผลให้การสะท้อนผลการวิจัยมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น